

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא עד.

וגנו אפרקיד. שהיו שוכנין צננים להוצות כשמוי יין: אפרקיד. פניו למעלה. שפיני"ש בלע"ז: ועייל טייעא פוסי ציריה כו'. כלומר ראיתי טייעא שהיה מהלך תחת צרכי המת רוכב על הגמל ורוממו צידו ולא היה נוגע בו בצרכיה. וליכא לפרושי דגונה הצרכים כשיעור

וגנו אפרקיד. מהוה זקיפא ברכיה דחד מינייהו ועייל טייעא תותי ברכיה כי רכיב גמלא וזקיפא רומחיה ולא נגע ביה פסקי חדא קרנא דתכלתא דחד מינייהו ולא הוה מסתגי לן אמר לי דלמא שקלת מירי מינייהו אהרריה דגמירי דמאן דשקיל מירי מינייהו לא מסתגי ליה אולי אהרריה וחדר מסתגי לן כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא וכל בר בר חנה סיכסא למאי הלכתא עבדת הכי למידע אי בבית שמאי אי בבית הלל איבעי לך למימני חוטיין ולמימני חוליות א"ל תא אחוי לך (ה) הר סיני אולי חזאי דהדרא ליה עקרבא וקיימא כי חמרי חורתי שמעתי בת קול שאומרת אוי לי שנשבעתי ועכשיו שנשבעתי מי (ה) מפר לי כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא כל בר בר חנה סיכסא היה לך לומר מופר לך (ה) והוא סבר דלמא שבועתא דמבול הוא ורבנן א"ב אוי לי למא א"ל (ה) תא אחוי לך בלועי דקרח חזאי תרי ביועי והווי קא מפקי קוטרא שקל (ה) גבבא דעמרא ואמשינה במאי ודעציתה בראשה דרומחא ועייליה התם וכי אפיק הוה איחרך איחרוכי אמר לי אצית מאי שמעת ושמעית דהווי אמרין משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי כל תלתין יומי מהדר להו גיהנם להכא כבשר בקלחת ואמרי הכי משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי תא אחוי לך היכא דנשקו ארעא ורקיעא אהרדי (ה) שקלתא לסילתאי אתנחתא בכוותא דרקיעא אדמצלינא בעיתיה ולא אשכחיתה אמינא ליה איכא גנבי הכא אמר לי האי גלגלא דרקיעא הוא דהדר נטר עד למחר (ה) הכא ומשכחת לה רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא דמיין עייניה כתרי סיהרי ונפוזן מיא מתרתי (ה) זימיה כתרי מברי דסורא רב ספרא משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא והוה ליה קרני וחקיק עליה (ה) אנא בריה קלה שבים והוינא תלת מאה פרסי ואזילנא לפומא דליתין אמר רב אשי ההוא עיזא דימא הוא דבחישא ואית לה קרני רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההיא קרטליתא דהווי קא מקבעי בה אבנים טובות ומרגליות והדרי לה מיני דכוורי דמקרי כרשא נחית בר

וגנו אפרקיד דהוה זקיפא ברכיה דחד מינייהו ועייל טייעא תותי ברכיה כי רכיב גמלא וזקיפא רומחיה ולא נגע ביה פסקי חדא קרנא דתכלתא דחד מינייהו ולא הוה מסתגי לן אמר לי דלמא שקלת מירי מינייהו אהרריה דגמירי דמאן דשקיל מירי מינייהו לא מסתגי ליה אולי אהרריה וחדר מסתגי לן כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא וכל בר בר חנה סיכסא למאי הלכתא עבדת הכי למידע אי בבית שמאי אי בבית הלל איבעי לך למימני חוטיין ולמימני חוליות א"ל תא אחוי לך (ה) הר סיני אולי חזאי דהדרא ליה עקרבא וקיימא כי חמרי חורתי שמעתי בת קול שאומרת אוי לי שנשבעתי ועכשיו שנשבעתי מי (ה) מפר לי כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא כל בר בר חנה סיכסא היה לך לומר מופר לך (ה) והוא סבר דלמא שבועתא דמבול הוא ורבנן א"ב אוי לי למא א"ל (ה) תא אחוי לך בלועי דקרח חזאי תרי ביועי והווי קא מפקי קוטרא שקל (ה) גבבא דעמרא ואמשינה במאי ודעציתה בראשה דרומחא ועייליה התם וכי אפיק הוה איחרך איחרוכי אמר לי אצית מאי שמעת ושמעית דהווי אמרין משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי כל תלתין יומי מהדר להו גיהנם להכא כבשר בקלחת ואמרי הכי משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי תא אחוי לך היכא דנשקו ארעא ורקיעא אהרדי (ה) שקלתא לסילתאי אתנחתא בכוותא דרקיעא אדמצלינא בעיתיה ולא אשכחיתה אמינא ליה איכא גנבי הכא אמר לי האי גלגלא דרקיעא הוא דהדר נטר עד למחר (ה) הכא ומשכחת לה רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא דמיין עייניה כתרי סיהרי ונפוזן מיא מתרתי (ה) זימיה כתרי מברי דסורא רב ספרא משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא והוה ליה קרני וחקיק עליה (ה) אנא בריה קלה שבים והוינא תלת מאה פרסי ואזילנא לפומא דליתין אמר רב אשי ההוא עיזא דימא הוא דבחישא ואית לה קרני רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההיא קרטליתא דהווי קא מקבעי בה אבנים טובות ומרגליות והדרי לה מיני דכוורי דמקרי כרשא נחית בר

וגנו אפרקיד דהוה זקיפא ברכיה דחד מינייהו ועייל טייעא תותי ברכיה כי רכיב גמלא וזקיפא רומחיה ולא נגע ביה פסקי חדא קרנא דתכלתא דחד מינייהו ולא הוה מסתגי לן אמר לי דלמא שקלת מירי מינייהו אהרריה דגמירי דמאן דשקיל מירי מינייהו לא מסתגי ליה אולי אהרריה וחדר מסתגי לן כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא וכל בר בר חנה סיכסא למאי הלכתא עבדת הכי למידע אי בבית שמאי אי בבית הלל איבעי לך למימני חוטיין ולמימני חוליות א"ל תא אחוי לך (ה) הר סיני אולי חזאי דהדרא ליה עקרבא וקיימא כי חמרי חורתי שמעתי בת קול שאומרת אוי לי שנשבעתי ועכשיו שנשבעתי מי (ה) מפר לי כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא כל בר בר חנה סיכסא היה לך לומר מופר לך (ה) והוא סבר דלמא שבועתא דמבול הוא ורבנן א"ב אוי לי למא א"ל (ה) תא אחוי לך בלועי דקרח חזאי תרי ביועי והווי קא מפקי קוטרא שקל (ה) גבבא דעמרא ואמשינה במאי ודעציתה בראשה דרומחא ועייליה התם וכי אפיק הוה איחרך איחרוכי אמר לי אצית מאי שמעת ושמעית דהווי אמרין משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי כל תלתין יומי מהדר להו גיהנם להכא כבשר בקלחת ואמרי הכי משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי תא אחוי לך היכא דנשקו ארעא ורקיעא אהרדי (ה) שקלתא לסילתאי אתנחתא בכוותא דרקיעא אדמצלינא בעיתיה ולא אשכחיתה אמינא ליה איכא גנבי הכא אמר לי האי גלגלא דרקיעא הוא דהדר נטר עד למחר (ה) הכא ומשכחת לה רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא דמיין עייניה כתרי סיהרי ונפוזן מיא מתרתי (ה) זימיה כתרי מברי דסורא רב ספרא משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא והוה ליה קרני וחקיק עליה (ה) אנא בריה קלה שבים והוינא תלת מאה פרסי ואזילנא לפומא דליתין אמר רב אשי ההוא עיזא דימא הוא דבחישא ואית לה קרני רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההיא קרטליתא דהווי קא מקבעי בה אבנים טובות ומרגליות והדרי לה מיני דכוורי דמקרי כרשא נחית בר

וגנו אפרקיד דהוה זקיפא ברכיה דחד מינייהו ועייל טייעא תותי ברכיה כי רכיב גמלא וזקיפא רומחיה ולא נגע ביה פסקי חדא קרנא דתכלתא דחד מינייהו ולא הוה מסתגי לן אמר לי דלמא שקלת מירי מינייהו אהרריה דגמירי דמאן דשקיל מירי מינייהו לא מסתגי ליה אולי אהרריה וחדר מסתגי לן כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא וכל בר בר חנה סיכסא למאי הלכתא עבדת הכי למידע אי בבית שמאי אי בבית הלל איבעי לך למימני חוטיין ולמימני חוליות א"ל תא אחוי לך (ה) הר סיני אולי חזאי דהדרא ליה עקרבא וקיימא כי חמרי חורתי שמעתי בת קול שאומרת אוי לי שנשבעתי ועכשיו שנשבעתי מי (ה) מפר לי כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא כל בר בר חנה סיכסא היה לך לומר מופר לך (ה) והוא סבר דלמא שבועתא דמבול הוא ורבנן א"ב אוי לי למא א"ל (ה) תא אחוי לך בלועי דקרח חזאי תרי ביועי והווי קא מפקי קוטרא שקל (ה) גבבא דעמרא ואמשינה במאי ודעציתה בראשה דרומחא ועייליה התם וכי אפיק הוה איחרך איחרוכי אמר לי אצית מאי שמעת ושמעית דהווי אמרין משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי כל תלתין יומי מהדר להו גיהנם להכא כבשר בקלחת ואמרי הכי משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי תא אחוי לך היכא דנשקו ארעא ורקיעא אהרדי (ה) שקלתא לסילתאי אתנחתא בכוותא דרקיעא אדמצלינא בעיתיה ולא אשכחיתה אמינא ליה איכא גנבי הכא אמר לי האי גלגלא דרקיעא הוא דהדר נטר עד למחר (ה) הכא ומשכחת לה רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא דמיין עייניה כתרי סיהרי ונפוזן מיא מתרתי (ה) זימיה כתרי מברי דסורא רב ספרא משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא והוה ליה קרני וחקיק עליה (ה) אנא בריה קלה שבים והוינא תלת מאה פרסי ואזילנא לפומא דליתין אמר רב אשי ההוא עיזא דימא הוא דבחישא ואית לה קרני רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההיא קרטליתא דהווי קא מקבעי בה אבנים טובות ומרגליות והדרי לה מיני דכוורי דמקרי כרשא נחית בר

וגנו אפרקיד דהוה זקיפא ברכיה דחד מינייהו ועייל טייעא תותי ברכיה כי רכיב גמלא וזקיפא רומחיה ולא נגע ביה פסקי חדא קרנא דתכלתא דחד מינייהו ולא הוה מסתגי לן אמר לי דלמא שקלת מירי מינייהו אהרריה דגמירי דמאן דשקיל מירי מינייהו לא מסתגי ליה אולי אהרריה וחדר מסתגי לן כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא וכל בר בר חנה סיכסא למאי הלכתא עבדת הכי למידע אי בבית שמאי אי בבית הלל איבעי לך למימני חוטיין ולמימני חוליות א"ל תא אחוי לך (ה) הר סיני אולי חזאי דהדרא ליה עקרבא וקיימא כי חמרי חורתי שמעתי בת קול שאומרת אוי לי שנשבעתי ועכשיו שנשבעתי מי (ה) מפר לי כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא כל בר בר חנה סיכסא היה לך לומר מופר לך (ה) והוא סבר דלמא שבועתא דמבול הוא ורבנן א"ב אוי לי למא א"ל (ה) תא אחוי לך בלועי דקרח חזאי תרי ביועי והווי קא מפקי קוטרא שקל (ה) גבבא דעמרא ואמשינה במאי ודעציתה בראשה דרומחא ועייליה התם וכי אפיק הוה איחרך איחרוכי אמר לי אצית מאי שמעת ושמעית דהווי אמרין משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי כל תלתין יומי מהדר להו גיהנם להכא כבשר בקלחת ואמרי הכי משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי תא אחוי לך היכא דנשקו ארעא ורקיעא אהרדי (ה) שקלתא לסילתאי אתנחתא בכוותא דרקיעא אדמצלינא בעיתיה ולא אשכחיתה אמינא ליה איכא גנבי הכא אמר לי האי גלגלא דרקיעא הוא דהדר נטר עד למחר (ה) הכא ומשכחת לה רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא דמיין עייניה כתרי סיהרי ונפוזן מיא מתרתי (ה) זימיה כתרי מברי דסורא רב ספרא משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא והוה ליה קרני וחקיק עליה (ה) אנא בריה קלה שבים והוינא תלת מאה פרסי ואזילנא לפומא דליתין אמר רב אשי ההוא עיזא דימא הוא דבחישא ואית לה קרני רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההיא קרטליתא דהווי קא מקבעי בה אבנים טובות ומרגליות והדרי לה מיני דכוורי דמקרי כרשא נחית בר

וגנו אפרקיד דהוה זקיפא ברכיה דחד מינייהו ועייל טייעא תותי ברכיה כי רכיב גמלא וזקיפא רומחיה ולא נגע ביה פסקי חדא קרנא דתכלתא דחד מינייהו ולא הוה מסתגי לן אמר לי דלמא שקלת מירי מינייהו אהרריה דגמירי דמאן דשקיל מירי מינייהו לא מסתגי ליה אולי אהרריה וחדר מסתגי לן כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא וכל בר בר חנה סיכסא למאי הלכתא עבדת הכי למידע אי בבית שמאי אי בבית הלל איבעי לך למימני חוטיין ולמימני חוליות א"ל תא אחוי לך (ה) הר סיני אולי חזאי דהדרא ליה עקרבא וקיימא כי חמרי חורתי שמעתי בת קול שאומרת אוי לי שנשבעתי ועכשיו שנשבעתי מי (ה) מפר לי כי אתאי לקמיה דרבנן אמרו לי כל אבא חמרא כל בר בר חנה סיכסא היה לך לומר מופר לך (ה) והוא סבר דלמא שבועתא דמבול הוא ורבנן א"ב אוי לי למא א"ל (ה) תא אחוי לך בלועי דקרח חזאי תרי ביועי והווי קא מפקי קוטרא שקל (ה) גבבא דעמרא ואמשינה במאי ודעציתה בראשה דרומחא ועייליה התם וכי אפיק הוה איחרך איחרוכי אמר לי אצית מאי שמעת ושמעית דהווי אמרין משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי כל תלתין יומי מהדר להו גיהנם להכא כבשר בקלחת ואמרי הכי משה ותורתו אמת והווי בדאין אמר לי תא אחוי לך היכא דנשקו ארעא ורקיעא אהרדי (ה) שקלתא לסילתאי אתנחתא בכוותא דרקיעא אדמצלינא בעיתיה ולא אשכחיתה אמינא ליה איכא גנבי הכא אמר לי האי גלגלא דרקיעא הוא דהדר נטר עד למחר (ה) הכא ומשכחת לה רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא דמיין עייניה כתרי סיהרי ונפוזן מיא מתרתי (ה) זימיה כתרי מברי דסורא רב ספרא משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההוא כוורא דאפקיה לרישיה מימא והוה ליה קרני וחקיק עליה (ה) אנא בריה קלה שבים והוינא תלת מאה פרסי ואזילנא לפומא דליתין אמר רב אשי ההוא עיזא דימא הוא דבחישא ואית לה קרני רבי יוחנן משתעי זימנא חדא הוה קא אולינן בספינתא וחזינן ההיא קרטליתא דהווי קא מקבעי בה אבנים טובות ומרגליות והדרי לה מיני דכוורי דמקרי כרשא נחית בר

(א) נפר חוס' בכוותא ל. ד"ה מפרין. (ב) סנהדרין ק"ה. (ג) שיל שקל טייעא. יעב"ק. (ד) שיל עליה. רש"י. (ה) שיל האדמה. (ו) במדבר טו. (ז) כ"ה. (ח) שיל. (ט) ויע' חוס' פסחים ק"ה. ד"ה מפרין. (י) ויע' חוס' ברכות י"ח. ד"ה למחר ומוס' פסחים מ: ונפר"י ק"ה: ונפר"י ק"ה: ד"ה אצל.

לעני רש"י

שיפ"ש ש"ש ורש"י ש"ש. שוכב על גבו.

מוסף רש"י

בלועי דקרח. מקום שנתגלו שם עשר קרח (סנהדרין ק"ה). בדעא. נקב שממנו יצא עשן. ראמשינה במאי. שרה אחת מן המינים. לשון משי ד"ה (שם). אמר לי. ההוא טייעא (שם ק"ה). ראמרי הכי משה אמר לי. ששה מנה פסחים ודא שכל ל' יום עשן יוצא משם ושומע אלאמין משה ומוכר את חמורו (שם).

מוסף תוספות

א. עיי"ש מה דמפרש בלע"ז. אפרקיד. ב. כשולבש ביה אחרו למת. משילין ביה ציצית דאי לא רמינא דמי כליעו. כלומר איפטר ליה ממצוות. ג. שאנו מראים עצמנו בפניהם מקיימין מצוות. נדה ס"א. ד. ואינו דומה מצווה ועושה למי שאינו מצווה ועושה. חוס' פסחים מ: וזה לא נהירא דגם שריו אומרים הואיל ונתן אין צריך עוד ציצית. חוס' מנחות ס"א. ד. ונחשבוש חוטיין, ואם ישימו ציצית לכולן הוא יותר לעג לרש שבחיו לא קיים ובמותו יקיים. שם. ח. שאפי' במיתתו הם משובחין מכל אדם. רש"י מה ע"ה. ט. ואפי' שהגבי חולק עליו. יש דברים שאנו מניחין הגמי' שלנו ואנו עושין כספריים החוצצים וכו'. חוס' ברכות י"ח. ויש כאן עבירה. חוס' פ"ה ס"ה:

(א) נפר חוס' בכוותא ל. ד"ה מפרין. (ב) סנהדרין ק"ה. (ג) שיל שקל טייעא. יעב"ק. (ד) שיל עליה. רש"י. (ה) שיל האדמה. (ו) במדבר טו. (ז) כ"ה. (ח) שיל. (ט) ויע' חוס' פסחים ק"ה. ד"ה מפרין. (י) ויע' חוס' ברכות י"ח. ד"ה למחר ומוס' פסחים מ: ונפר"י ק"ה: ונפר"י ק"ה: ד"ה אצל.

רבינו גרשום

פסקי. יקוט: חדא קרנא דתכלתא. מן טלית שלהם שבה שוכבין בהם: כל אבא חמרא. כלומר לרבה היו קורין אבא חמור. עיין שקורין לרבינא אבינא: למאי סיכסא. פסחה: למאי הלכתא. פסקת ליה אי למיחווי אי הלכה בבית שמאי אמרינו בס' מנחות (דף א"ה ע"ב) דת"ר כמה חוטיין הוא נותן בית שמאי אומרים ארבע ובי"ה אמרינו שלש. אמר רב הונא אביי (א) בתוך שלש חוטיין ארבע ור' יהודה אומר שלש בתוך שלש ומשולשת שלש אמר רב פפא הלכתא ד' בתוך ג' ומשולשת ד' וכו'. למה [לך] למיבעי הכי איבעי לך למימני חוטיין וחוליות כו'. אי לי שנשבעתי. מן הגלות מי מפר: והוא. רבה בר בר חנה סבר דלמא שבועתא דמבול קאמר ומש"ה לא הפר דשמא רוצה להחריב העולם במבול. ורבנן אמרי ליה א"כ אוי לי לא היה אמר אלא משום דבכל צורתי לו צד: איחרוך. הנהו גבבי דעמרא אצי"ג דאמשינהו במאי משום דגריהו מהמפר לשם: תא ואחוי לך היכא דנשקו ארעא ורקיעא. לאו משום דביחוזו ליה סוף העולם ממש משום דמהלך תיק שנה הוי העולם אלא מקום הראה לו במדבר אחד ששם נשקין ומגלגל לגלגל ונשקין השמים והארץ יחד ולא מיחוזו ליה ממש סוף העולם כי אלא מקום הגלגל שמקיץ וסובב לשם: לסילתאי. סל שלי: כתרי מברי וסורא. ב' נהרות: דאית ליה קרנא כעניא דבחישא בהו. שחופרת בהן מים: קרטליתא. קופסא: נחית

(א) לפניו סס הגימטא ארבע בתוך ארבע ומשולשת ארבע